

Univerzita Karlova – fakulta humanitních studií

Posudek vedoucí bakalářské práce

Lucie Zvěřová: Psychosociální změny předcházející diagnózu Alzheimerovy nemoci a jejich dopad na nemocného a jeho okolí.

Vedoucí práce: doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

Studentka si zvolila pro svou práci mimořádně aktuální téma: psychosociální změny, které předcházejí diagnózu Alzheimerovy nemoci. Zabývala se také jejich dopady na nemocného a jeho okolí. Přestože je problematice Alzheimerovy nemoci věnováno značné výzkumné úsilí prakticky v celém světě, zaměřuje se tento výzkum zejména na biologické a medicínské aspekty, diagnostický proces pak zejména na zjišťování biochemických biomarkerů a moderních zobrazovacích metod. Tyto biomarkery jsou dobře kvantifikovatelné. Problematice psychologických příznaků je věnována nesrovnatelně menší pozornost. Přitom se však zejména v poslední době ukazuje, že právě tyto příznaky, které jsou mnohdy nespecifické či atypické mohou být jedním z prvních varování, že se v mozku pacienta začíná rozvíjet proces neurodegenerace. Lepší poznání těchto příznaků a lepší informování odborné i laické veřejnosti o jejich povaze a existenci tak může významně přispět ke včasnějšímu diagnostickému procesu, což je skutečnost, jejíž význam je vskutku zásadní, a to zejména s novými antiamyloidovými léky, které budou pravděpodobně v nedaleké době zaváděny do terapie Alzheimerovy nemoci.

Bakalářská práce má obvyklou strukturu: v úvodní části shrnuje studentka základní poznatky o syndromu demence a Alzheimerově nemoci jako jeho nejčastější příčině. Stručně a výstižně popisuje jednotlivá stadia progresu syndromu demence u Alzheimerovy nemoci, zabývá se jednotlivými komponentami tohoto syndromu (poruchami kognice, soběstačnosti i změnami chování). Vhodně také zařazuje kapitolu, ve které vysvětluje odlišnosti normálního stárnutí a patologické deteriorace kognitivních funkcí. Výstižně také charakterizuje dopad péče na okolí pacienta a náročnost péče zejména pokud je poskytována v domácím prostředí, ale i úskalí péče v institucionálním prostředí.

Pro svůj výzkum zvolila studentka kvalitativní strategii, rozhovory s nemocnými i jejich rodinnými příslušníky. Jejím cílem bylo zjistit, zda sám nemocný vnímal postupné změny ve svém chování a prožívání ještě před tím, než mu byla lékařem stanovena diagnóza Alzheimerovy nemoci, a také jakých psychosociálních změn si všímalo okolí nemocného. Dále zjišťovala, jaký dopad měly tyto změny na život člověka s Alzheimerovou nemocí i jeho rodiny.

Studentka uskutečnila podrobné rozhovory se 3 pacienty s Alzheimerovou nemocí a jejich rodinnými příslušníky. Výsledky svého šetření tématicky analyzovala a vytvořila tři kasuistiky, z nichž vyplývají dle mého názoru velmi zajímavé poznatky o prvních příznacích Alzheimerovy nemoci, tedy onemocnění, u kterého se traduje, že se projevuje nejprve poruchami paměti (amnestická forma demence). Autorka poukazuje na skutečnost, že stejně časně jako diskrétní poruchy paměti (a možná i časněji) se i u lidí s Alzheimerovou nemocí vyskytují změny chování, které pozorují zejména jejich rodinní příslušníci.

Výsledky jsou stručně diskutovány a shrnuty v závěru práce.

Závěr: práce je svým zaměřením originální a přináší nové poznatky, čímž přesahuje zadání bakalářské práce. Formální stránku a práci s literaturou považuji za standardní.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně-velmi dobře, záleží na výsledku obhajoby.

V Praze dne 15. května 2024